

REPERTORIUM OP DE CUYKSE LENEN IN HOLLAND, HET STICHT EN GELRE, 1129-1649

door
J.C. Kort

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 44/45 (1989/90), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

In januari 1327 droeg Otto, heer van Cuyk, zijn leenmannen in het Sticht Utrecht, het aangrenzende gebied van Gelre, Amstelland en Woerden aan graaf Willem III van Holland over.¹ De registratie van deze nieuwe mannen geschiedde voortaan door de Leen- en Registerkamer van deze graaf (LRK), die zich nu voor de taak gesteld zag hen op te sporen. Men deed dit vermoedelijk via een oproep, waarna de leenmannen hun oudere akten op naam van de heer van Cuyk toonden. Deze werden afgeschreven en zo beschikken wij samen met elders overgeleverde teksten over leenakten op naam van Hendrik van Cuyk, Jan van Cuyk (1260-1308), Jan van Cuyk (1308-1319) en Otto van Cuyk. Deze laatste, die alleen het leen van Hubert de Schenk, zijnde het ambt van bisschoppelijk schenker, van de verkoop had uitgezonderd, nam in het betrokken gebied nog eenmaal (hier nr. 11) zijn oude taak in februari 1327 waar.

Naderhand vinden wij overigens in het leenhof van Cuyk lenen in Noordeloos en de Betuwe.² Anderzijds hadden Cuykse leenmannen zich vanaf 1324 tot graaf Willem III gewend teneinde in hun bezit gehandhaafd te worden.³ Dit deden zij zonder uitzondering onder verzwijging van de naam van hun oudere leenheer. De samenstelling van dit repertorium werd er zo niet gemakkelijker op. Bij de moeilijkheden om de leenmannen op te sporen, kwamen nog de aanspraken van de bisschop van Utrecht,⁴ wie kennelijk het geld voor de koop had ontbroken. Datzelfde zal honderd jaar eerder het geval zijn geweest, toen Albert van Cuyk in 1220 het graafschap van Utrecht aan de bisschop verkocht maar de leenmannen behield. Daarom had de bisschop geen beter recht dan de leenhoogheid over dit Cuykse goed.

In dit repertorium zijn ook lenen in de Gelderse grensstreek opgenomen, die in de grafelijke administratie uiterlijk vanaf 1324 verschijnen, ook al is de herkomst niet uitdrukkelijk opgegeven. Evenzo is gehandeld met nieuwe opdrachten in dit gebied aan de graaf vanaf 1327.

Noten:

1. J.A. Coldewey, *De heren van Kuyc, 1096-1400*, Tilburg 1981, pp. 146, 151-152 en 159-160; C. Dekker, *Het Kromme Rijngebied in de Middeleeuwen*, Zutphen 1983, pp. 383-385.
2. J.C. Kort, *Lenen van de hofstede Cuyk in het land van Heusden en Altena en Zuid-Holland*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39, 1984, pp. 108 en 113-114 nr. 10.
3. P.G.E. Vermast, *De Heeren van Goye*, in: 'De Nederlandsche Leeuw', jrg. 66, kolom 419 vlgg.; hier nrs. 14, 25 en 39.
4. Vermast, 1949, kolom 376, 425 vlgg. en 1950, kolom 176; hier nr. 52.

ACQUOY

1. **Een hoeve in Acquoy, boven: Gijsbert van Kats, beneden: Jan van Heinsberg; een hoeve aldaar, boven: heer Baudekin van Avezaath, beneden: Jan van Heinsberg.**

27-7-1327: Hubert Schenk, dienaar van de leenheer, bij opdracht 28-8-1326 aan Engbert van Voorschoten voor de leenheer, LRK 10 fol. 20v nr. 107, LRK 28 fol. 10 nr. 36, LRK 42 fol. 89 nr. 448.

10-12-1492: Willem van Eck voor Jasper, heer van Culemborg, aangetrouwde neef ('schoon-neef') van de leenheer, bij dode van Gerard, diens vader, na verzuim omdat hij dacht, dat annex was aan de heerlijkheid Culemborg, LRK 121 c. Sticht fol. 1-3v.

1-1-1505: De heer van Ville, ridder en eerste kamerling, voor Isabella van Culemborg, nicht van de leenheer, zijn vrouw, bij dode van Jasper, haar vader, eventueel te komen op een dochter, LRK 122 c. Zeeland fol. 16v-19.

21-8-1518: Lijftocht van heer Anton van Lalaing, heer van Montigny, ridder van het Gulden Vlies, tweede kamerling, gouverneur van de financiën, gemaakt door Boudijn van Botland, schildknaap, voor Elisabeth, vrouwe van Culemborg, nicht van de leenheer, zijn vrouw, bevestigd door Robert du Pont, procureur, voor Anna van Culemborg, weduwe van Palland, haar zuster, LRK 124 c. Sticht fol. 2v-3 en fol. 6v-14.

15-11-1531: Heer Edart van Palland bij overdracht door Isabella van Culemborg, gravin van Hoogstraten enz., gehuwd met Anton van Lalaing, zijn tante, voor zijn huwelijk met Margaretha van Lalaing met lijftocht van Isabella van Culemborg, LRK 125 c. Sticht fol. 9v-10v.

6-10-1541: Gijsbert van Dichteren voor Elisabeth van Culemborg, gravin van Hoogstraten, weduwe Filips van Lalaing, en Hendrik van Montfoort, heer van Abbenbroek, voor Floris, vrijheer van Palland en Wittem, bij dode van heer Erardt, vrijheer van Palland en Wittem, diens vader, LRK 126 c. Woerden fol. 10-11.

29-3-1599: Mr. Hendrik Wickrath, raad en stadhouder van de lenen van Culemborg, voor heer Floris, graaf van Culemborg, vrijheer van Palland, Wittem en Werth, heer van Leede, Lienden, Wildenburg, Vrechem, Bachem, Kentzweiler, Engelsdorff enz., bij dode van Floris, diens vader, LRK 139 fol. 210-211v.

18-10-1641: Guillaume de Lange, doctor in beide rechten, raad, voor Filips Theodoor, graaf van Waldeck Pymont en Culemborg, vrijheer van Tonna, Palland, Wittem en Werth, heer van Leede, Lienden, Wildenburg, Kentzweiler, Engelsdorff, Bachem, Vrechem, Dalem enz., bij dode van Floris, graaf van Culemborg, diens oom, na verzuim, LRK 149 c. Sticht fol. 3-5v.

13-10-1646: Guillaume de Lange, raad, voor Maria Magdalena, gravin van Waldeck Pymont en Culemborg, geboren gravin van Nassau, Katzenelnbogen enz., en Georg Frederik, graaf van Waldeck Pymont voor Hendrik Wolraad, graaf van Waldeck Pymont en Culemborg, hun zoon en neef, bij dode van Filips Theodoor, diens vader, LRK 150 c. Sticht fol. 17v-18v.

AMEIDE

2. Huis en land van Ameide met gerecht en heerlijkheid hoog en laag met toebehoren behalve de stroom van de Lek, die de leenheer behoudt.

18-6-1312: Dirk van Herlaar erkent de heerlijkheid Ameide te houden van het Sticht en draagt huis en hofstede aldaar op aan bisschop, Van Mieris, Charterbroek, II, p. 125.

17-5-1391: De heer van Ameide ook voor zijn vrouw met hun goed met ledige hand, LRK 422 fol. 30.

26-3-1399: Johan, heer van Arkel, Pierrepont en het land van Mechelen, neef van de leenheer, bij koop na toewijzing met dijkrecht aan de leenheer tegen heer Hendrik, heer van Vianen, en Heilwig van Herlaar, vrouwe van Vianen, en hij mag met 500 of 400 mannen, gewapend, een huis en veste in Ameide bij de sluis timmeren, en de leenmannen, die eerst bij de leenheer hun leen verhieven, zullen het nu bij de leenman doen, LRK 52 fol. 330v-331 nrs. 1355-1356. NB. Zie voorts: Maris, Repertorium Sticht, nr. 9.

ASPEREN

3. Het gerecht in Asperen naast het huis Wadenburg aldaar.

20-10-1299: Bij opdracht van Otto van Heukelum, knaap, zal graaf Jan 1 zorg dragen, dat de heer van Buren, die houdt van Cuyk, in diens gerecht geen huis zal bouwen, omdat de voorouders van de heer van Cuyk voorouders van de graaf hebben vermoord, LRK 40 fol. 14 nr. 58.

10-9-1313: Uitspraak door Gwijde, bisschop van Utrecht, en Reinout, graaf van Gelre, in het geschil tussen die van Buren en die van Heukelum in een ongenoemde zaak, vidimus 23-11-1313 van Jan, abt van Berne, LRK 418 fol. 15v-16 nr. 11 en fol. 80v. NB. Dit geschil zal het Cuykse gerecht in Asperen hebben betroffen.

BEESD

4. Herigers waard, thans genaamd Marienweerd, en een derde van de tiende daarvan.

...-1129: Helye van Enspijk, die de helft van de waard en een derde van de tiende hield, en Hisbold van Beesd, die de helft van de waard hield, doen afstand aan Alveradis, van wie zij hielden, bevestigd door Godfried en Herman, haar zoons, Rudolf van Spijk, die een derde van de tiende hield van Luthard, proost van St. Marie, en Herman Calf en Hisbold van Beesd, die tesamen een derde van die tiende hielden van Heilwig, waarna overdracht voor de stichting van Marienweerd, S. Muller Fz. en A.C. Bouman, OSU., I, nr. 327.

BUREN

5. 28 morgen land in het land van Buren in de Geer aan de Bisschopsgraaf.

3-4-1324: Gijsbert van Kats, beleend door Otto van Cuyk, met zijn goed, LRK 49 fol. 116.

11-10-1327: Gijsbert van Kats zoals van Cuyk, LRK 10 fol. 18v nr. 95 en fol. 20 nr. 106.

1-9-1346: Een lid van de raad zal de eed doen voor Mabelia van Buren, dochter van Gijsbert van Kats, LRK 49 fol. 116.

5-9-1350: Allard van Buren voor Mabelia, jonkvrouw van Buren, zijn moeder, LRK 49 fol. 116.

20-11-1368: Allard van Buren met zijn goed in recht leen en hij mag voor Kerst a.s. beter recht bewijzen, LRK 50 fol. 103v nr. 654.

29-5-1382: Allard, oudste zoon van de heer van Buren, doet afstand van zijn erfenis voor zijn jongere broer, LRK 50 fol. 196v nr. 1290.

5-6-1390: Allard, heer van Buren en Beusichem, met ledige hand, LRK 422 fol. 52, LRK 49 fol. 116-118.

BUURMALSEN

6. 80 morgen land in de maalschap Malsen in het land van Buren, genaamd de Geren.

20-11-1368: Allard van Buren met zijn goed, LRK 50 fol. 103v nr. 654.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 5 tot:

23-8-1407: Heer Allard, heer van Buren en Beusichem, te komen op Willem, zoon van Gijsbert van Buren, zijn oudste zoon, LRK 54 fol. 40v-42.

12-5-1408: Willem, heer van Buren en Beusichem, bij dode van Allard, zijn grootvader, LRK 54 fol. 48v.

29-8-1420: Willem, heer van Buren en Beusichem, neef van de leenheer, LRK 62 fol. 14.

7. 27 morgen land in Malsen in de plaats, genaamd Delfgeweren, enerzijds: Willem van Tuil, anderzijds: Willem Scene van Est.

6-7-1318: Otto van Cuyk, heer van Merum, ridder, draagt over aan Jan, heer van Cuyk, zijn neef, leenheer, die 7-7- overdraagt aan Marienweerd, J. de Fremery, Cartularium Marienweerd, nrs. 190-192, 201 en 207.

CULEMBORG

8. Een zesde van het gerecht hoog en laag van Lanxmeer; een derde van het gerecht hoog en laag tussen Lanxmeer en Bisschopsgraaf van het broek; gerecht hoog en laag met tienden (1377: en tijns aan de Diefdijk) van tien hoeven op Hidsberg, (1377: genaamd Tienhoven), strekkend van de wetering voor de Diefdijk tot de Welboren, roerend van Vianen, boven: de heer van Vianen, beneden: heer Steven van Lienden, en de heerlijkheid hoog en laag van de Oudmunsterse hoeve¹; een hoeve op heer Huberts werf (1328: aan de nieuwe vliet: 1390: strekkend van de nieuwe wetering tot de Diefdijk, boven: Willem en Splinter Hendriksz., beneden: Culemborger vliet); tien hoeven en een vierendeel, strekkend tot Bisschopsgraaf, anderhalve hoeve, strekkend in Kort Avontuur, met de gehele tiende daarvan, zeven hoeven op Hidsberg, (1328: strekkend tot de Diefdijk), (1390: bijeen zijnde een hoeve in Overrietveld, genaamd Roshoeve boven de Vreestrose steeg, strekkend van de Blokwatering tot het klooster Marienweerd, boven: de Lanxmeerse wetering, beneden: de heer van Culemborg; een hoeve aldaar, strekkend van de Blokwatering tot de Parijse straat, boven: jonkvrouw Jan van Amstel en jonkvrouw Jutte, dochter van Steven Vrieze; een hoeve aldaar, strekkend van Hollanderweg tot de Parijse weg, boven en beneden: de heer van Culemborg; een hoeve in Nederrietveld, strekkend van Hollanderweg tot de Parijse weg, boven: de heer van Culemborg, beneden: de heer van Culemborg en die van Buren met een halve hoeve, waarvan Culemborg twee derae en Buren een derde hebben; een hoeve aldaar, genaamd Hontshoeve, strekkend van Hollanderweg tot de Parijse weg, boven en beneden: de heer van Culemborg; een hoeve aldaar, genaamd Papenhoeve, strekkend van de Blokwatering tot de Parijse weg, boven en beneden: de heer van Culemborg; een halve hoeve aldaar, strekkend van de Blokwatering tot de Parijse straat: 6 morgen in Kort Avontuur, strekkend van de Vreestrose steeg tot de Blokwatering, boven en beneden: de heer van Culemborg; 2 morgen aldaar, strekkend van de Vreestrose steeg tot de Blokwatering, boven: de Vreestrose steeg, beneden: de heer van Culemborg; 7 hont in Lang Avontuur, strekkend van Katshage tot de heer van Culemborg, boven: Hollanderweg, beneden: de Blokwatering; 6 morgen aldaar, strekkend van de Blokwatering tot de Broeksteeg, boven: de heer van Culemborg, beneden: de Korte Rodenburger steeg; een hoeve in Vreestro, genaamd Heinenhoeve, strekkend van Bisschopsgraaf tot de Vreestrose steeg, boven en beneden: de heer van Culemborg; een halve hoeve aldaar, strekkend van de Bisschopsgraaf tot de Vreestrose steeg, boven en beneden: de heer van Culemborg; een halve hoeve aldaar, strekkend van Bisschopsgraaf tot de Vreestrose steeg, boven: de heer van Buren, beneden: Reiner die Heelt; een halve hoeve met twee hofsteden in Lanxmeer, strekkend van de Meer tot de Vreestrose steeg, boven: St. Marie, beneden: de Lanxmeerse steeg: een hoeve in de Korthoeve, strekkend van Beesder weg tot Hollanderweg, boven: de heer van Culemborg, beneden: Zuurmond Willemsz. en Lambert Lubbertsz.; 11 morgen in de Korte hoeve, strekkend van de Vreestrose steeg tot Hollanderweg, boven: de Korte Rodenburger steeg, beneden: Rudolf Straasman en Willem die Snider; 23 morgen in de Haec, strekkend van Beesderweg tot het Voornse broek, boven: het klooster Marienweerd, beneden: de heer van Culemborg; een hofstede, genaamd Katshage, met 10 morgen).

---

¹ In 1390 is als vanouds sprake van tien hoeven.

3-4-1324: Gijsbert van Kats, beleend door Otto van Cuyk, met zijn goed, LRK 49 fol. 116.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 5, vermeerderd met:

10-7-1328: Lijftocht van Elisabeth, dochter van heer Hubert Schenk, gehuwd met Gijsbert van Kats, op zeven hoeven op Hidsberg en een hoeve op de nieuwe vliet, LRK 10 fol. 21v nr. 113.

6-4-1369: Wenemar van Tiel Ottenz. beleend door de graaf met een hoeve in Culemborgerbroek, genaamd Vreestro, na weigering door Allard van Buren, leenheer, gehuwd met Mabelia, LRK 50 fol. 140 nr. 933.

25-11-1377: Heer Paulus van Haastrecht bij overdracht door Allard, heer van Buren, met Tienhoven, LRK 50 fol. 176v nr. 1121.

10-11-1386: Rudolf van Haastrecht bij overdracht door heer Paulus van Haastrecht, zijn vader, gehuwd met Elsbeen van Dalem, met Tienhoven met hun lijftocht op drie hoeven met de tienden, elk 16 morgen groot, bevestigd door Dirk van Haastrecht, zijn broer, LRK 50 fol. 241v nr. 1596.

29-1-1388: Heer Allard, heer van Buren en Beusichem, bij overdracht door heer Paulus van Haastrecht met Tienhoven, LRK 50 fol. 270 nr. 1746.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 6.

NB. Het leen is vanaf 1470 tot Gelders leen gerekend: Uitheemse lenen, nr. 39.

9. Het gerecht van Parijs aan de zijde ter wetering Lekwaarts; de visserij tussen Parijs en Oudslijk en het veer in Oudslijk.

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.

10. Een hoeve in de bovenste hoefslag in Paveie aan de oostzijde, strekkend tot de Hidsmeer, tiendvrij.

24-2-1315: Gijsbert van Kats, knaap, bevestigd door Jan van Cuyk, leenheer, draagt over aan abt en convent van Marienweerd in 'moetzoen' voor erf en tienden, die zij van de heer van Cuyk in Paveie en Rietveld hadden, te weten de tienden van zijn 19 hoeven aldaar, waarmee Gijsbert van Kats door hen is beleend, Fremery, Cartularium, nrs. 153, 154, 158-160 en 165.

11. 11 morgen land in Culemborgerbroek in het overste van de Vreestro, genaamd de Geren, (1400: strekkend van de Bisschopsgraaf tot de Vreestrose steeg; 1410: de Zeechdijk), boven (1410: de Lanxmeerse wetering).

15-2-1327: Willem van Bemmelen Genekinsz., beleend door Otto van Cuyk, LRK 5 fol. 10, LRK 50 fol. 124v nr. 788.

...-1327: Willem van Bemmelen Genekinsz. zoals van Cuyk, LRK 10 fol. 21v nr. 116.

11-1-1368: Willem van Bemmelen bij dode van Hubert van Bemmelen, zijn vader, LRK 50 fol. 101 nr. 629.

13-3-1371: Hubert van Bemmelen zoals Willem, zijn broer, LRK 50 fol. 124v nr. 789, LRK 5 fol. 10, LRK 49 fol. 65.

...-1390: Hubert van Bemmelen te Culemborg met ledige hand, LRK 422 fol. 27v nr. 31.

Het leen 11 gesplitst in 11A en 11B.

11A. 5½ morgen, (1410: beneden: Dirk Coppier Jacobsz.).

4-11-1400: Hubert van Bemmelen, LRK 52 fol. 400.

8-3-1408: Hubert van Bemmelen bij dode van Hubert, zijn vader, LRK 54 fol. 46v.

30-4-1410: Dirk Coppier bij overdracht door Hubert van Bommel, LRK 54 fol. 65v.
23-3-1422: Elisabeth Lambertsdr. bij overdracht door Dirk Coppier, LRK 62 fol. 33v.
30-7-1434: Elisabeth Lambertsdr., LRK 62 fol. 71.

11B. 5½ morgen, (1410: beneden: weduwe Herman Hendriksz.).

4-11-1400: Dirk Meinaartsz. bij overdracht door Hubert van Bommel, LRK 52 fol. 399v.
29-1-1406: Lijftocht van Hendrik, dochter van Hendrik van Enspijk, gehuwd met Dirk Meinaart, LRK 54 fol. 18.
1-12-1410: Hendrik Coppier, klerk van de leenheer, krijgt na de dood van Dirk Meinaartsz. van Jacob Coppier ten eigen, LRK 54 fol. 74v.

DEIL

12. 8 morgen land in Deil op Vrowijk, enerzijds: Herbaren van den Rijn, anderzijds: Geertruida Boning.

6-5-1301: Rudolf van Deil verkoopt voor 200 pond aan Hendrik, broer van Nikolaas van Heessel, te bevestigen door de heer van Cuyk, Fremery, Cartularium, nr. 113.
15-10-1313: Hendrik van Heessel en Hubert, zijn zoon, verkopen voor 200 pond aan Marienweerd, Fremery, Cartularium, nr. 148.

DRIEBERGEN

13. Het land, groot anderhalve hoeve, gelegen voor Bisschopshorst.

...-133.: Gijsbert van Sterkenburg hield van Cuyk zoals zijn ouders, LRK 10 fol. 27v nr. 149.

EVERDINGEN

14. Het gerecht van Everdingen (1335: met toebehoren in laag en hoog gerecht; 1344: met tienden, land, visserij, veer; 1453: de stroom van de Lek; en toebehoren); (1333: behorend tot de heerlijkheid Hagestein).

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.
25-9-1324: Margaretha van Hagestein, gehuwd met Hendrik van de Lek, zal haar goed bij de graaf van Holland niet verzuimen, LRK 28 fol. 8v nr. 24, LRK 42 fol. 88 nr. 443.
12-12-1326: Margaretha uten Goye, gehuwd met Hendrik van de Lek, zal het goed, dat zij reeds eerder bij de graaf verzocht en zich 'vermet', niet verzuimen, LRK 2 fol. 49v nr. 305.
6-4-1333: Hubert de Schenk voor zijn deel in de heerlijkheid Hagestein bij koop zoals Margaretha uten Goye, LRK 10 fol. 31v nr. 171, LRK 49 fol. 49.
22-4-1344: Heer Hubert Schenk, heer van Culemborg, LRK 49 fol. 48v, LRK 114 fol. 43v-44.
21-9-1379: Heer Gerard van Culemborg zoals zijn vader en zijn broer, LRK 50 fol. 155v nr. 997 en fol. 157 nr. 1004.
...-1390: Heer Gerard, heer van Culemborg, met ledige hand, LRK 422 fol. 20 nr. 88.
31-5-1406: De heer van Culemborg, LRK 54 fol. 25.
27-12-1417: Heer Hubert, heer van Culemborg, LRK 59 (VIII) fol. 6.
27-4-1421: De heer van Culemborg, LRK 62 fol. 27.
18.-1423: Jan, heer van Culemborg, Werth, de Lek en Acquoy, ridder, bij dode van heer Hubert, heer van Culemborg, zijn broer, LRK 62 in fine.

10-8-1454: Gerard, heer van Culemborg, bij dode van heer Jan, zijn vader, LRK 116 c. Zd.-Holland fol. 47.

2-11-1469: Gerard, heer van Culemborg, verpandt de heerlijkheid Zijderveld aan heer Reinout, heer van Brederode, Vianen enz., te lossen, LRK 118 c. Sticht fol. 5.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 1 zonder verzuim in 1492, vermeerderd met:

28-5-1526: Elisabeth, gravin van Hoogstraten, vrouwe van Culemborg, Borsele enz., nicht van de leenheer, gehuwd met Anton van Lalaing, graaf van Hoogstraten enz., maakt voor het huwelijk van Ghilein, heer van Noyelle, met Magdalena van Culemborg, haar jongste zuster, 600 frank, waarvan zij 300 zet op de excijnsen van Everdingen en Honswijk, de Omloop van Golberdingen, gebruikt door Hendrik Zegersz. c.s., vijf strepen aldaar, gebruikt door erven Hugo Jansz. voor 12 schild, vier strepen aldaar, gebruikt door Gerard Willemsz. voor 4¾ schild, en een uiterwaard in Honswijk, gebruikt door erven Gerard Numan, LRK 124 c. Sticht fol. 23.

15. Zijn huis te Everstein en het stadje, dat de leenman daarnaast wil maken, met hoog en laag gerecht en de inwoners zullen tolvrij zijn.

30-10-1397: Johan, heer van Arkel, Pierrepont en het land van Mechelen, neef van de leenheer, bij opdracht uit eigen, LRK 52 fol. 261v-262 nrs. 1119-1120.

GIESSENKERK

16. Tienden in Giessenkerk, die de heer van Brederode van de leenman zou houden maar nu anderen van hem houden¹; de gift van de kerk aldaar.

20-11-1368: Allard van Buren met zijn goed, LRK 50 fol. 103v nr. 654.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 6.

GOILBERDINGEN

17. Het gerecht van Golberdingen (1333: met toebehoren in laag en hoog gerecht; 1344: met tienden, land, visserij, veer; 1454: de stroom van de Lek; en toebehoren; 1333: behorend tot de heerlijkheid Hagestein).

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 14.

18. 4 morgen land in Golberdingen, strekkend van de Parijse weg tot de Lekdijk, boven: Heilwig van der Eem met kinderen, beneden: Arnout Bernardsz.

20-11-1368: Allard van Buren met zijn goed, LRK 50 fol. 103v nr. 654.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 6.

HAGESTEIN

19. Het gerecht van Gasperde (1346: en Hagestein; 1333: in laag en hoog gerecht; 1359: en het land; 1387: vermeerderd met de poort van Hagestein).

---

¹ Het laatste geschreven over een geradeerde tekst.

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.

6-4-1333: Heer Zweder van Vianen of heer Willem van Duvendoorde, heer van Oosterhout, zoals Margaretha uten Goye, bij koop met een deel van het goed van Hagestein, LRK 10 fol. 31v nr. 171, LRK 49 fol. 49.

22-8-1335: Heer Otto, heer van Asperen, bij overdracht door heer Willem van Duvendoorde, heer van Oosterhout, kamerling, met een deel behalve de manschap in Heusden, die roert van Hagestein, en het leen van jonkvrouw Hessel, gehuwd met Hendrik Marienz., dat daar ook van roert, LRK 10 fol. 31v nr. 172.

29-3-1338: Jan, heer van Arkel, doet uitspraak tussen heer Otto, heer van Asperen en Hagestein, en heer Hubert de Schenk, heer van Culemborg, over de grenzen van het gerecht van Hagestein aan beide zijden van de Lek behalve Jaarsveld, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 6431.

26-1-1342: Graaf Willem IV bepaalt in het geschil tussen heer Jan, heer van Arkel, zijn neef, en heer Otto, heer van Asperen, over de heerlijkheid Hagestein, dat Jan het gerecht van het tijns-goed aldaar en Otto van het eigen goed aldaar zal hebben, LRK 30 fol. 46 nrs. 288-293.

23-8-1346: Robert van Arkel, heer van den Berge, erkent van de graaf te houden, LRK 418 fol. 144v nr. 76.

10-3-1348: Gerard van Asperen, ridder, zal voor de vrouwe van Asperen, nicht van de leenheer, instemmen met haar huwelijk met Jan van der Noordeloos, zoon van heer Arnout van Arkel, wanneer die zich zoals wijlen heer Robert van Arkel met de leenheer verbindt, LRK 47 fol. 42.

9-11-1359: De heer van Arkel na de zoen van Delft, LRK 50 fol. 44v nr. 219.

22-7-1376: Otto, heer van Arkel, en Jan, heer van Culemborg en de Lek, zullen in hun geschil over de heerlijkheid Hagestein o.a. de leenmannen delen, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 6432; 'Ons Voorgeslacht', jrg. 40, 1985, p. 125.

21-10-1379: Staasken van Brakel doet afstand van zijn recht op de heerlijkheid Hagestein aan de heer van Vianen, Familie Brederode, inv. 59 nr. A.

...-13..: Johan van Arkel, als leenheer vermeld 1386, die kreeg toegewezen van heer Otto, heer van Arkel, die erfde van heer Johan, heer van Arkel, diens vader, die kocht van heer Walraven van Valkenburg, heer van Born, gehuwd met de dochter van de heer van Asperen, in eerste echt gehuwd met heer Robert van Arkel, die aankwam van haar vader, nadat afgestorven was van Margaretha uten Goye, gehuwd met heer Hendrik van de Lek, die aankwam van heer Jan uten Goye, die hield van Cuyk, hoewel bij de dood van Margaretha naaste erfgenaam was de grootvader van heer Staasken van Brakel, omdat diens moeder de zuster van Jan uten Goye was; hierna zat heer Allard van den Wale voor heer Staasken op het huis Hagestein, dat met twee hoeven leen was van de graaf van Gelre, 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39, 1984, p. 604 nr. 15, LRK 61 fol. 3v-4, Codex diplomaticus, 2e serie, 11, pp. 200-201.

26-11-1387: Jan van Arkel, heer van Hagestein, bij opdracht met de poort en hij krijgt voor de inwoners vrijdom van tol in Holland, LRK 50 fol. 263v nrs. 1705-1706.

13-5-1393: De jonkheer van Arkel krijgt een akte, die hij in 1390 bij zijn verhef met ledige hand niet nam, LRK 52 fol. 84v nr. 365.

23-6-1402: Hertog Albert en Willem, graaf van Oostervant, zeggen de bisschop van Utrecht de heerlijkheden hoog en laag van Hagestein en Haastrecht toe, wanneer hij zweert met zeven stollen, en Leede zonder meer, wanneer zij die winnen, Van Mieris, Charterboek, III, pp. 764-765.

26-12-1406: De bisschop bezweert, Van Mieris, IV, pp. 41-43.

27-7-1422: Hagestein zal blijven aan de bisschop, tenzij Jan van Beieren beter recht zal aantonen, Van Mieris, IV, pp. 647-649.

20. De hofstede Nijenstein.

9-11-1359: De heer van Arkel na de zoen, LRK 50 fol. 44v nr. 219.

21. Een hoeve in het land van Vianen op Sliterhoeve, boven (1396: de jonkheer van Arkel; 1397: Jan van der Cule; 1647: Toontje Barends, weduwe Jasper Reinersz., te Vianen), beneden (1396: de leenman; 1418: Koen van Herlaar; 1647: mr. Reiner van Heemskerk).

25-11-1377: Jan van Brakel, ridder, bij opdracht met lijftocht van Hannekin, zijn vrouw, op de mindere helft, LRK 50 fol. 176 nrs. 1119-1120.

17-5-1396: Jan van Brakel bij dode van Jan, zijn vader, LRK 52 fol. 213 nr. 892.

19-3-1397: Gijsbert van Vianen bij overdracht door Jan van Brakel heer Jansz., eventueel te lossen binnen twee jaar met f 400,- hollands, LRK 52 fol. 234 nr. 1010.

20-6-1405: Lijftocht van Hendrik van Rijsenburg, gehuwd met Gijsbert van Vianen, LRK 54 fol. 10v.

...-1418: Gijsbert van Vianen van Rijsenburg, LRK 59 (VIII) fol. 23.

3-5-1441: Gijsbert van Vianen van Rijsenburg bij overdracht door Gijsbert, zijn vader, die oud is, LRK 115 c. Nd.-Holland fol. 3v-4.

1-10-1469: Zweder van Vianen van Rijsenburg bij dode van heer Gijsbert, zijn vader, LRK 118 c. Sticht fol. 4v.

5-11-1483: Jan van Vianen van Rijsenburg bij dode van Gijsbert, zijn vader, na verzuim, omdat Zweder, zijn oudere broer, die onlangs overleed, eerst verzocht, LRK 120 c. Sticht fol. 3.

12-9-1484: Gijsbert van Raaphorst voor Gijsbert, dochter van Zweder van Vianen van Rijsenburg, bij dode van haar vader, LRK 120 c. Sticht fol. 5.

30-9-1549: Willem van Culemborg Gerardsz. bij overdracht door Gerard van Culemborg, bastaard, gehuwd met Gijsbert van Vianen van Rijsenburg, zijn grootouders, LRK 127 c. Sticht fol. 8v-9.

6-9-1597: Gijsbert van Rijsenburg, domheer te Utrecht, bij dode van Willem van Culemborg, gehuwd met Anna Piekx, zijn vader, LRK 139 fol. 114v-117.

27-2-1647: Willem van Rijsenburg bij dode van Gijsbert, zijn vader, LRK 150 c. Sticht fol. 37v.

13-1-1649: Mr. Hendrik van Nijenrode, advocaat bij het Hof van Utrecht, voor Anna van Rijsenburg te Utrecht bij dode van Willem, haar broer, LRK 151 c. Sticht fol. 1.

6-6-1652: Mr. Adriaan Hogerbeets, doctor in beide rechten, voor Anna van Rijsenburg, gehuwd met Ernst van Zuilen van Natewisch, LRK 151 c. Sticht fol. 1.

HEICOP

22. Het gerecht van Overheicop.

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.

HONSWIJK

23. Het gerecht van Honswijk (1333: met toebehoren in laag en hoog gerecht; 1344: met tienden, land, visserij, veer; 1454: de stroom van de Lek; en toebehoren; 1333: behorend tot de heerlijkheden Goye en Hagestein).

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 14.

HOUTEN

24. Het gerecht van Goye en Houten (1333: hoog en laag; 1333: en het huis van Goye met Voorburg en hofstede, waar het op staat, tot de uiterste kant van de singel buiten de gracht).

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.

29-3-1333: Gijsbert uten Goye met het huis bij opdracht en het zal open zijn voor de leenheer, LRK 10 fol. 27v-28 nrs. 152-153.

4-4-1333: Gijsbert uten Goye met het huis, dat open zal zijn, en de heerlijkheid, LRK 10 fol. 28v nr. 157.

4-8-1352: Gijsbert uten Goye, LRK 42 fol. 81 nr. 416.

22-1-1353: Gijsbert, heer van Vianen en Goye, LRK 19 fol. 27v nr. 110.

19-9-1394: Heer Hendrik, heer van Vianen, Goye en Ameide, in 1391 als leenheer van Goye vermeld, bij dode van heer Gijsbert, heer van Vianen, zijn vader, en hij zal geen ballingen van de leenheer opnemen en zijn schuld aan de dijkgraaf, die hij verzuimde te betalen, wordt hem kwijtgescholden, LRK 52 fol. 140v-141 nrs. 609-611, Leenhof Vianen, inv. 6 fol. 57.

28-5-1397: Heer Willem, heer van Abcoude en Duurstede, bij overdracht door heer Hendrik, heer van Vianen, Goye en Ameide, zijn neef, te bevestigen door Gijsbert van Abcoude, zijn zoon, en Johan, heer van Brederode, zijn schoonzoon, te lossen, en de leenheer zal zijn gebruik van het huis tijdig aanzeggen, LRK 52 fol. 242v-243v nrs. 1043-1045 en 1047.

20-6-1410: Jacob, heer van Gaasbeek, Abcoude, Putten en Strijen, neef en raad van de leenheer, bij dode van heer Willem, heer van Abcoude, en Duurstede, zijn oom, LRK 54 fol. 67v.

2-8-1428: Heer Jan van Vianen, heer van Noordeloos, trespriester, bij overdracht door Jacob, heer van Gaasbeek, op 11-10-1422, LRK 62 fol. 82.

3-4-1429: Heer Jan van Vianen, heer van Goye en Noordeloos, LRK 62 fol. 80.

25. 's-Gravenwaard met visserij daarbij in Dwarsdijk boven Culemborg.

18-6-1326: Lijftocht van Maria, dochter van Otto van Heukelum, gehuwd van Gijsbert uten Goye, op de helft, LRK 10 fol. 17v nr. 84.

26. 28 morgen land, genaamd de Camp, in het gerecht van Goye.

24-7-1327: Gijsbert uten Goye, burggraaf van Utrecht, zoals gehouden van Cuyk, LRK 10 fol. 20v nr. 107.

27. 28 morgen (1592: bouw)land voor het huis te Wulven, genaamd de Camp, (1354: in het kerspel Houten), en vijf leenmannen daaruit, (1354: boven: Ernst Grawart met leen van de hertog van Gelre, beneden: Elias van Woudeggen, zoon van Alfer van Heze, met leen van Ernst van Wulven; 1536: noordoost: de heerweg, west: de kerkweg, boven en beneden: de leenman), (1592: waarvan 18 morgen, genaamd de Heuvel, gebruikt door Cornelia Cornelisz. Berger, en 10 morgen, gebruikt door Wouter Frederiksz. te Oudwulven).

4-7-1314: Mabelia, oudste zuster van Ernst van Wulven, gehuwd met heer Baudekin van Avezaath, beleend door Jan van Cuyk tenzij iemand beter recht zou hebben, vidimus 13-7-1327 van Geerland, abt van St. Paulus, LRK 49 fol. 64v-65.

25-4-1354: Belast voor Herman, zoon van Baudekin van Ruitenbergh, neef van heer Ernst van Wulven, met 40 pond, LRK 19 fol. 29 nr. 117.

14-11-1361: Clementia van Wulven, gehuwd met Herman van Lokhorst, LRK 50 fol. 74 nr. 389.

14-10-1362: Herman van Lokhorst Hermansz. bij dode van zijn moeder, LRK 50 fol. 82 nrs. 443-444.

29-4-1366: Boudewijn van Ruitenbergh bij overdracht door Gijsbert van Oostrum voor Johan van Ruitenbergh, zijn dochter, met de 40 pond, haar vermaakt door Herman, haar broer, die niet betaald waren en daarom ingepand moeten worden, LRK 50 fol. 91 nr. 529.

26-5-1418: Heer Herman van Wulven, LRK 59 (VIII) fol. 16v.

19-4-1434: Heer Herman van Wulven, LRK 114 fol. 16.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 'Ons Voorgeslacht', jrg. 32, 1977, p. 194 nr. 23 tot:

16-8-1536: Jan van Renesse van Wulven bij dode van Johan van Renesse van Wulven, ridder, zijn vader, LRK 125 c. Sticht fol. 20v-22.

5-11-1537: Jan van Renesse van Wilp bij overdracht door Jan van Renesse van Wulven, zijn broer, LRK 126 c. Sticht fol. 2.

20-8-1554: Jan van Renesse van Wilp bij dode van Jan, zijn vader, LRK 128 c. Sticht fol. 2.

10-8-1561: Lijftocht van Margaretha, dochter van heer Johan van Renesse, heer van Elderen, en Elisabeth van Nassau, op f 800,-, gemaakt door Willem Willemsz. van Rossum, rentmeester, voor Johan van Renesse, heer van Wilp enz., zoon van Aleid van Bronkhorst en Batenburg, dochter van Anholt, voor hun huwelijk, LRK 129 c. Sticht fol. 14-16v.

11-12-1581: François van Sneek te Utrecht bij overdracht door Jan van Renesse, heer van Wilp, met 10 morgen uit de hofstede van het huis te Wulven, te lossen, LRK 135 fol. 241.

5-7-1585: Jan van Renesse bij dode van Jan, zijn vader, met het geheel LRK 137 fol. 32v.

6-10-1587: François van Sneek te Utrecht bij overdracht door Johan van Renesse van Wulven, heer van Wilp, LRK 137 fol. 177-178.

26-5-1592: Wouter, heer van Kraaiestein, bij willig decreet van het Hof van Holland, waarbij Jan van Renesse, heer van Wilp, hem de heerlijkheid met toebehoren voor f 36.000,- verkocht had, LRK 138 fol. 21-30v.

6-2-1613: Wouter van Kraaiestein, heer van Wulven, LRK 141 c. Sticht fol. 5.

7-2-1625: Dr. Michiel van Kraaiestein ook voor mr. Bartholomeus van Zegwaard, raad ter admiraliteit van Rotterdam, gehuwd met Adriana van Kraaiestein, Jacob van Lanschot, gehuwd met Margaretha van Kraaiestein, Laurens van Lanschot, gehuwd met Deliana van Kraaiestein, Andries Boctart, gehuwd met Machteld van Kraaiestein, bij dode van Wouter, hun vader en grootvader, LRK 144 c. Sticht fol. 8v-10v.

20-6-1631: Andries Boccart bij overdracht door mr. Michiel van Kraaiestein, heer van Wulven, bevestigd door Bartholomeus van Zegwaard, gehuwd met Adriana van Kraaiestein, Johan (!) van Lanschot, gehuwd met Margaretha van Kraaiestein, Laurens van Lanschot, gehuwd met Deliana van Kraaiestein, zwagers, waarna overdracht aan Filibert van Tuyl van Serooskerke, heer van Serooskerke, LRK 146 c. Sticht fol. 4v-5v.

JAARSVELD

28. Het gerecht van Jaarsveld (1333: in laag en hoog gerecht, behorend tot de heerlijkheden Goye en Hagestein), (1384: vermeerderd met het huis aldaar; 1385: genaamd Veldestein; met de hofstede, waar het op staat; 1490: stond; en 14 morgen, waar het op staat; 1474: strekkend van de Lek tot Lopikerwetering; boven: Frederik van Oudesloot; 1385: met leen van Arkel; en Arnout Pelgrimsz., beneden: de kerk van Jaarsveld en de gezellen van de Wijngaard te Utrecht).

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.
De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 14 tot:

27-7-1366: Otto, heer van Arkel, die al een deel had, bij overdracht door de heer van Culemborg, bevestigd door Gerard van Culemborg, die in achterleen had, met de helft, LRK 50 fol. 99 nr. 612, LRK 418 fol. 142v nr. 84.

10-9-1384: Heer Gijsbert, heer van Vianen en Goye, bij opdracht met het huis, LRK 50 fol. 222 nr. 1476.

10-5-1385: Heer Gijsbert, heer van Vianen en Goye, bij opdracht uit eigen met het huis, nadat heer Hendrik van Vianen optimmerde, aan wie hij in achterleen mag geven, LRK 50 fol. 223v-224 nrs. 1487-1488.

19-9-1394: Heer Hendrik, heer van Vianen, Goye en Ameide, bij dode van heer Gijsbert, heer van Vianen, zijn vader, LRK 52 fol. 140v nr. 610.

2-6-1404: Heer Hendrik, heer van Vianen, mag hoog en laag gerecht aan heer Jan van Vianen, zijn broer, in achterleen geven, LRK 53 fol. 53v.

9-3-1474: Dirk van Heukelum voor Walraven, heer van Brederode, Vianen enz. bij dode van Reinout, diens vader, LRK 118 c. Kenn. fol. 11v-12.

17-5-1490: Floris van IJsselstein, neef van de leenheer, nadat heer Jan van Jaarsveld, François van Brederode en de burggraaf van Montfoort c.s. de tegenpartij van de leenheer aanhingen en hij de tegenstand had gebroken, LRK 120 c. Sticht fol. 8v-9.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 'Ons Voorgeslacht', jrg. 32, 1977, pp. 192-193 nr. 18, vermeerderd met:

12-6-1532: Belast voor Louis Lopez, ridder, te Middelburg met 300 gouden karolusgulden door Floris van Egmond, ridder van het Gulden Vlies, graaf van Buren enz., en Maximiliaan, diens zoon, die moesten lenen wegens kosten van bedijking in de winter 1530, te lossen 1:16, LRK 125 c. Sticht fol. 11v-14.

21-12-1549: Johan van Berck, rentmeester van IJsselstein, voor Anna van Egmond bij dode van Maximiliaan van Egmond, graaf van Buren en Leerdam, heer van IJsselstein, is belening geweergerd, LRK 127 c. Nd.-Holland fol. 47v-48.

25-3-1619: Johan Filips Auwach, hofmeester, voor Ernst, graaf van Isenburg, Greusau enz., voor Antonia Guillelma d'Areberg, gravin van Isenburg, diens moeder, bij dode van Filips Willem, prins van Oranje, haar neef, LRK 142 c. Sticht fol. 23v-24.

29. 8 morgen land in Jaarsveld in het Wiel: 4 morgen aldaar.

...-1379: Lijftocht van Beatrijs van Egmond voor haar huwelijk met heer Gijsbert, heer van Vianen en Goye, vidimus 2-3-1380 van heer Willem van Zijl, deken van St. Pieter te Utrecht, LRK 433 fol. 57, Suys fol. 113v.

NB. Het is mogelijk, dat de opgegeven datum alleen op het vidimus slaat.

30. 5 morgen land in Jaarsveld, boven: Wessel Dirksz., beneden: Uliet Lambertsz.

29-4-1439: Spronck Wesselsz., LRK 114 fol. 128v-129.

31. 2 morgen land in Jaarsveld, boven: het kind van Timan van den Damme, beneden: Hildegonde, gehuwd met Pieter Bollaard.

16-1-1400: Hendrik van Slijk bij opdracht in ruil voor het leen Amstel 86, ('Ons Voorgeslacht', jrg. 43, 1988, p. 392) LRK 52 fol. 368 v.

KATENDRECHT

32. Alle tiende en goed in Katendrecht, waarvoor een welgeborene zal dienen.

8-7-1311: Heer Nikolaas van Putten en Strijen zoals heer Jacob van Mierlaar, beleend door Jan, heer van Cuyk, Heren van Putten en Strijen, inv. 1 fol. 207.

29-9-1311: Nikolaas, heer van Putten, gehuwd met Aleid, vermaakt de tiende, die hij kocht van heer Jacob van Mierlaar voor 100 pond hollands, aan Aleid, zijn dochter, vidimus 12-4-1325 van broeder Hendrik, abt van Ter Does, LRK 22 fol. 34 nr. 181.

De volgende beleningen zijn gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 42, 1987, pp. 229-230 nr. 8.

LAKERVELD

33. Een derde van hoog en laag gerecht van Lakerveld; een derde van de tienden aldaar, (1390: zijnde het overste blok, strekkend aan beide zijden van de weg tot de kade, boven naast de weg: Gijsbert van Brandenburg, en anderzijds van de weg: Gerard Broekhagen, en beneden naast de weg: Steven van Schalkwijk, en anderzijds: Wouter Schade; het middelste blok, strekkend tot de kade, boven enerzijds van de weg: de heer van Oy, en anderzijds: Egbert Stamer, beneden naast de weg: Willem Allardsz., en anderzijds: Hubert Loffienz.: en het nederste blok, strekkend tot de kade, gelegen aan beide zijden van de weg, enerzijds boven: Voorn van Vianen, en anderzijds: Gerard die Moolenaar, en beneden het blok: Jan van Lakerveld); 52 morgen land op Scherpenswijk.

3-4-1324: Gijsbert van Kats met zijn goed, beleend door Otto van Cuyk, LRK 49 fol. 116. De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 5.

34. De tiende van Lakerveld.

...-13..: De heer van Vianen, die houdt van Holland, heeft belast voor heer Zweder van Vianen, LRK 50 fol. 230v nr. 1534.

MEERKERK

35. Het dagelijks gerecht van Meerkerk met aanstelling van schout, schepenen, heemraden, en gerechtslieden en de helft van de boeten, (1398: vermeerderd met de gift van de kerk aldaar en het gerecht van Meerkerk tussen de zijdwinde en de Broeksteeg met de nieuwe dijk naar Ameide).

21-11-1397: Jan, heer van Arkel, Pierrepont en het land van Mechelen, zoals de dijkgraaf tussen Lek en Merwede voor de leenheer won, LRK 52 fol. 253v nr. 1127.

9-3-1398: Jan, heer van Arkel, Pierrepont en het land van Mechelen, neef van de leenheer, bij koop zoals de dijkgraaf won en de onderzaten zullen de leenheer dienen en nooit meer heer Hendrik, heer van Vianen en Ameide, of de vrouwe van Ameide volgen, LRK 52 fol. 278v-279 nrs. 1188-1189.

36. De helft van 7 morgen 1½ hont land in Meerkerk op Hoog Bloemendaal, genaamd Molenland, zuid: mr. Dirk van Heeswijk, anderzijds: de Noordelose weg, de heer van Ameide en de papenprove.

3-4-1378: Zeger Florisz. bij opdracht met lijftocht van Elisabeth, dochter van Gijsbert van Loon, zijn vrouw, op de helft, LRK 50 fol. 148v nr. 974 en fol. 178v nr. 1138, LRK 49 fol. 38v-39.

6-10-1389: Zeger Florisz. krijgt een nieuwe akte uit het register, omdat zijn oude in de brand van Gorinchem is verbrand, LRK 49 fol. 38v-39.

...-1390: Zeger Florisz. met ledige hand, LRK 422 fol. 15v nr. 9.

METEREN

37. Een halve hoeve in Meteren, die Scone van Est van de leenman hield.

3-4-1324: Gijsbert van Kats met zijn goed, beleend door Otto van Cuyk, LRK 49 fol. 116.
De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 5.

SCHALKWIJK

38. Zijn tiende in Schalkwijk (1346: in het gerecht van de heer van Culemborg) tussen de kerk en de heul.

27-7-1327: Gijsbert van Hardenbroek zoals van Cuyk, LRK 10 fol. 20v nr. 107.

...-1346: Heer Gijsbert van Hardenbroek, LRK 5 fol. 22v.

4-8-1352: Heer Gijsbert van Hardenbroek, LRK 42 fol. 81 nr. 417.

29-7-1365: Gijsbert van Hardenbroek bij dode van heer Gijsbert, zijn vader, LRK 50 fol. 95 nr. 559, LRK 5 fol. 22v.

9-12-1400: Gijsbert van Hardenbroek niet te verzuimen bij dode van heer Gijsbert, zijn vader, LRK 304 fol. 102.

1-6-1403: Gerard Nikolaasz. van Raaphorst, die in eigendom kreeg van hertog Albert, draagt over aan Frederik van Blankenheim, bisschop van Utrecht, RA. Utrecht. HS. Buchel E fol. 234.

SLIEDRECHT

39. Zijn vronland en tiende in Houweningen (1340: gelegen in Zuid-Holland tussen Werkelam en Houweningen, en een smaltiende aldaar).

20-7-1251: Het goed, dat Christina, burggravin van Leiden, houdt van Hendrik van Cuyk, zal eventueel komen op een dochter, Kruisheer, OHZ., II, nr. 894.

...-13..: De heer van Cuyk dient een eis in tegen de burggraaf van Leiden over diens leen, LRK 409 fol. 8.

31-12-1326: Lijftocht van Justine, gehuwd met Dirk, burggraaf van Leiden, ridder, LRK 2 fol. 51v nr. 318.

...-1340: Justine vermeld met tiende en smaltiende, Register Wassenaar AA fol. 11v.

TIENHOVEN

40. Het dagelijks gerecht van Tienhoven en de gift van de kerk.

9-3-1398: Jan, heer van Arkel enz., neef van de leenheer, bij koop zoals de dijkgraaf won en de onderzaten zullen de leenheer dienen en nooit meer heer Hendrik, heer van Vianen en Ameide, of de vrouwe van Ameide, LRK 52 fol. 278v-279 nrs. 1188-1189.

TRICHT

41. Het goed in Tricht, dat de vrouw van Nikolaas van Malsen, tante van de leenman, van hem hield.

3-4-1324: Gijsbert van Kats met zijn goed, beleend door Otto van Cuyk, LRK 49 fol. 116.
De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 5.

TULL

42. Het gerecht van Tull (1390: in hoog en laag) en het veer aldaar, (1333: behorend tot de heerlijkheden Goye en Hagestein).

2-10-1322: Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 19 tot:

22-4-1344: Heer Otto, heer van Asperen en Hagestein, vidimus van Hendrik van Malsen, ridder, z.j. LRK 50 fol. 116 nr. 723 en fol. 243v nr. 1607.

10-1-1390: Otto van Asperen, ridder, die aankwam van de vrouwe van Asperen, zijn moeder, met lijftocht van de heer van Asperen, zijn vader, LRK 49 fol. 37, LRK 422 fol. 15 nr. 2.

11-1-1407: Heer Otto van Asperen, heer van Voorst, LRK 54 fol. 32v.

1-6-1436: Frederik van Rechteren voor Kunigonde, vrouwe van Asperen, Voorst en Keppel, zun vrouw, bij dode van Jan van Voorst, heer van Asperen, haar broer, LRK 114 fol. 62.

29-9-1438: Zweder van Rechteren, heer van Voorst en Keppel, bij dode van Kunigonde, zijn moeder, LRK 114 fol. 166v.

13-6-1476: Arnout van Zuilen van Blasenburg bij overdracht door Zweder, heer van Voorst en Keppel, zijn neef, LRK 118 c. Sticht fol. 9v-10.

14-4-1486: Jan, heer van Voorst en Keppel, bij dode van Zweder van Rechteren, zijn vader, LRK 120 c. Sticht fol. 6.

8-8-1538: Johan van Palland, heer van Keppel, die huldt voor Elisabeth van Rechteren, vrouwe van Voorst en Keppel, weet niets van het leen, LRK 126 c. Woerden fol. 3v.

UTRECHT

43. Het goed van de leenheer, (1327: zijnde gerecht en tijns), onder de grauwlakensnijders (1327: te Utrecht) aan beide zijden met toebehoren.

8-4-1290: Lubbert, zoon van heer Herman Teutelart, schepen van Utrecht, beleend door Jan van Cuyk, LRK 418 fol. 149v nr. 154.

17-4-1327: Lijftocht van Aleid, dochter van Gerard die Vrieze, op 30 pond zwarten tournoois, LRK 10 fol. 18v nr. 91.

5-4-1333: Lijftocht van Machteld, gehuwd met Gerard die Vrieze van der Hogerstraat, burger van Utrecht, op 30 pond tournoois, LRK 10 fol. 28v nr. 158.

4-8-1352: Alfer van Nijendaal, LRK 42 fol. 81 nr. 418.

29-3-1383: Gerard van Nijendaal zoals Alfer van Nijendaal, LRK 50 fol. 204 nr. 1359.

10-10-1390: Gerard van Nijendaal, burger van Utrecht, met ledige hand, LRK 422 fol. 27v nr. 30, LRK 418 fol. 145 nr. 104.

10-3-1405: Heer Jan van Renesse van Rijnauwen wordt het gerecht van de leenheer onder de lakensnijders bevolen, LRK 306 fol. 22.

14-12-1406: Heer Jan van Renesse van Rijnauwen wordt het gerecht van de leenheer onder de grauwlakensnijders bevolen, LRK 306 fol. 122v.

16-11-1417: Jan van Renesse van Rijnauwen bij dode van Jan van Renesse van Rijnauwen, ridder, zijn vader, LRK 59 fol. (VIII) fol. 5.

17-4-1424: Opdracht van Jan van Renesse van Lichtenberg van zijn goed bij dode van Jan van Renesse van Rijnauwen, ridder, gehuwd met Elisabeth van Heukelum, zijn ouders, RA. Utrecht, HS. Buchel, 359 fol. 97v.

16-4-1440: Jan van Renesse van Rijnauwen bij dode van heer Jan, zijn vader, LRK 114 fol. 160.

7-8-1455: Jan van Renesse van Rijnauwen bij dode van Frederik van Renesse van Rijnauwen, zijn vader, LRK 116 c. Sticht fol. 11.

6-5-1472: Joost van Kruiningen, ridder, bij overdracht door Jan van Renesse van Rijnauwen, ridder, LRK 118 c. Sticht fol. 9.

18-8-1519: Anton Kievit voor Anna van Herff, gehuwd met Willem van Rossum, bij dode van Jan van Renesse van Rijnauen, haar grootvader, LRK 124 c. Sticht fol. 5.

28-4-1541: Gerardvan Renesse, ridder, bij overdracht door Dominicus Sas voor Anna van Herff, weduwe Willem van Rossum, heer van Zoelen, zijn tante. LRK 126 c. Sticht fol. 8.

VIANEN

44. De poort van Vianen, (1373: vermeerderd met de burg met hofstede, die de leenman timmert tussen de Waterpoort van Vianen en de stadspoort naar Lexmond, die deels gelegen is binnen de muur en deels daarbuiten Lekwaarts, en de Voorburg, waar de poorttoren van Lexmond op zal staan).

...-13.: Zweder van Vianen, als getuige van Otto van Cuyk vermeld 1322, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.

29-9-1326: Willem van Duvendoerde, gehuwd met Heilwig, dochter van Zweder van Vianen, ridder, bij overdracht door haar vader met de burg en heerlijkheid van Vianen met toebehoren wegens schuld, LRK 10 fol. 18 nr. 89; 'Ons Voorgeslacht', jrg. 42, 1987, p. 220 nr. 74.

29-1-1335: Heilwig, vrouwe van Oosterhout en Vianen, met het goed, dat de heer van Vianen hield van Cuyk, RA. Utrecht, HS. Buchel 332-1 fol. 29.

4-8-1352: Heer Hendrik, heer van Vianen, LRK 42 fol. 81 nr. 415.

22-1-1353: Gijsbert uten Goye bij dode van heer Hendrik, heer van Vianen, zijn vader, LRK 42 fol. 81 nr. 419.

14-1-1373: Heer Gijsbert, heer van Vianen en Goye, bij opdracht met zijn burg, LRK 50 fol. 117 nr. 731, LRK 52 fol. 89v.

17-5-1391: De heer van Vianen met ledige hand, LRK 422 fol. 30.

14-8-1392: De heer van Vianen bij dode van zijn vader, LRK 303 fol. 42v.

19-9-1394: Heer Hendrik van Vianen, Goye en Ameide, tot 1417 als leenheer vermeld, bij dode van heer Gijsbert, heer van Vianen, zijn vader, LRK 52 fol. 140v nr. 610, RA. Utrecht, Heren van Montfoort, regist 295.

...-14.: Willem van Brederode voor Reinout van Brederode als leenheer vermeld 1419 en Reinout zelf vanaf 1427, Leenhof Vianen, inv. 9¹ en 10.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 'Ons Voorgeslacht', jrg. 40, 1985, pp. 693 en 723-724 nrs. 7 en 81, vermeerderd met:

20-1-1590: Mr. Adriaan van Werenstein voor Herman Diether, heer van Millendonk, Goor enz., bij dode van heer Balthasar van Brederode, diens oom, die aankwam van heer Walraven van Brederode, heer van Brederode, Vianen, Ameide enz., diens vader, LRK 137 fol. 288v-289v.

Van nr. 44 zijn nrs. 44A, 44B, 44C, 44D, 44E, 44F en 44G afgesplitst.

44A. Een waard beneden Vianen in de Lek, strekkend bij de Nijendam, gehuurd door Herman Porrekin.

17-6-1385: Beatrijs van Egmond, vrouwe van Vianen en Goye, bij overdracht door heer Gijsbert, heer van Vianen en Goye, te komen op Jan van Vianen heer Gijsbertsz., LRK 50 fol. 227 nr. 1508.

De volgende beleningen zijn tot 1442 gelijk aan 'Ons Voorgeslacht' (Leenhof Amstel) nr. 199 vermeerderd met:

---

¹ Van dit nummer ontbreekt het eerste blad, waarop de nieuwe leenheer uitdrukkelijk vermeld had moeten zijn.

12-11-1404: Lijftocht van Johanna, dochter van de heer van Herlaar, gehuwd met heer Jan van Vianen, LRK 53 fol. 64.

20-8-1416: Lijftocht van Maria, dochter van heer Jan van Vianen, kloosterzuster van St. Cecilia te Utrecht, op 20 oude franse schilden, gemaakt door haar vader, LRK 54 fol. 143v.

44B. Een middelwaard in de Lek in Lexmond, strekkend met de staart tegen Kersberg.

28-4-1548: De belening van George Ludolf voor Katharina, dochter van Gozewijn van Wesel, door de leenman wordt bevestigd, LRK 127 c. Sticht fol. 6v-7.

44C. Een uiterwaard ten noorden van de Lek boven de Vaart, genaamd Jan van der Meers waard, gehuurd door Jan van Eck, dienend om de haven van Utrecht op de Vaart te verbeteren.¹

14-5-1547: Jacob van Beusichem, eerste kameraar van Utrecht, voor de stad bij overdracht door Ijsbrand van Spaarnwoude voor Reinout, heer van Brederode, Vianen enz., neef van de leenheer, ridder, LRK 127 c. Sticht fol. 3-5.

18-11-1568: Frans Both, kameraar van Utrecht, voor de stad, LRK 131 c. Zd.-Holland fol. 27.

30-11-1587: Gijsbert Antonsz. van Voorst, eertijds schepen van Utrecht, voor de stad bij dode van Frans Boot, LRK 137 fol. 181v-182.

24-5-1611: Mr. Adriaan de Roy, licentiaat in de rechten en schepen van Utrecht, voor de stad, LRK 221 fol. 33.

8-11-1624: Cornelis van Werkhoven, vroedschap van Utrecht, voor de stad, LRK 144 c. Sticht fol. 8.

44D. Een halve uiterwaard, genaamd Bredewaard, in de parochie Vianen.

18-4-1561: De belening van Gerard van Spaarnwoude door de leenman wordt bevestigd, LRK 129 c. Sticht fol. 8v-10.

44E. Een waard in de Lek aan de noordzijde voor de Vaart van Utrecht.

27-9-1561: De belening van Johan van Eck door de leenman wordt bevestigd, LRK 129 c. Sticht fol. 18v-19.

44F. De Grote Weiwaard.

27-3-1562: De belening van Johan van Wittenhorst door de leenman wordt bevestigd, LRK 129 c. Sticht fol. 24-25v.

44G. Een uiterwaard, genaamd Brede waard, in de parochie Vianen.

21-6-1563: Ijsbrand van Spaarnwoude bij overdracht door Frans van Couwenhoven voor heer Hendrik, heer van Brederode, Vianen enz., neef van de leenheer, wegens een rente voor weduwe Hans Kelderman, LRK 130 c. Sticht fol. 1v-3.

45. Het gerecht (1394: hoog en laag), tijns van een engels per hoeve en tiende van 15½ of 16½ (1353: 16) hoeven, genaamd (1394: Kort) Bolgerij, (1394: strekkend van de ‘oversfen en midden’ in de sloot, boven: de leenman, Agnes, weduwe Govert van Nijenstein, en Heilwig, weduwe Jan van Heumen, beneden in het land van Vianen:

---

¹ Het leen ligt dus in feite in Vreeswijk

Herman Pille, Aleid Heinen en Stijn Klaas met een halve hoeve boven de hofstede, die Jan van Leyenberg had).

- 21-7-1327:** Jan heer Arnoutsz. van Leyenberg zoals van Cuyk met lijftocht van Clementia, dochter van heer Hubert van Schonauen, zijn vrouw, LRK 10 fol. 20 nrs. 103 en 105.
- 25-7-1353:** Heer Jan van Leyenberg mag Jan van Leyenberg, zijn zoon, in achterleen geven, bevestigd door Hubert, diens oudere broer, die zal erven, LRK 31 fol. 33 nrs. 159-160.
- 23-7-1375:** Jan van Leyenberg zal (de heer van Vianen) handhaven in de heerlijkheid Kort Bolgerij, Familie Van Brederode, inv. 59 nrs. B en E 3.
- 14-4-1383:** Hendrik van Vianen, heer van Ameide, bij overdracht door Jan van Leyenberg heer Hubertsz., LRK 50 fol. 205 nr. 1366.
- 18-2-1384:** Jan van Leyenberg draagt heer Gijsbert, heer van Goye en Vianen, het gerecht hoog en laag van Kort Bolgerij met tienden en goed over, Familie Van Brederode, inv. 59 nr. C 2.
- 17-5-1391:** De heer van Ameide met ledige hand, LRK 422 fol. 30.
- 19-9-1394:** Jan van Arkel, heer van Hagestein, Pierrepont en het land van Mechelen, neef van de leenheer, bij overdracht door heer Hendrik, heer van Vianen, Goye en Ameide, LRK 52 fol. 140v nr. 608.
- 25-7-1406:** Heer Hendrik van Vianen, LRK 54 fol. 28v-29, LRK 56 fol. 71.
De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 44, vermeerderd met:
- 21-7-1564:** Verbonden door Johan Vos, procureur postulant bij het Hof van Holland, voor heer Hendrik, heer van Brederode, Vianen enz., neef van de leenheer, wegens de verkoop aan Willem Pelgrimsz. van een weer van vier akkers, groot 6 morgen, behalve het buitendijkse, in de Kleine Haag, strekkend van de Haagwetering noordwaarts over de Lekdijk tot de Lek, boven oost: erven Johan Hermansz., beneden west: Johan Buth te Utrecht, gebruikt door Robert Pietersz. en een halve hoeve in Lakerveld in de polder Kraaiendal, boven: erven Herbaren Antonsz. c.s., beneden Dirk Jansz. c.s. LRK 130 c. Sticht fol. 5v-6v.

46. Het gerecht (1413: hoog en laag), genaamd Lang Bolgerij, (1413: in de parochie Zijderveld, strekkend van de Lek tot de Vierhoeven en tot de Tienhoeven, genaamd Outena, of van de heer van Culemborg en Otto van Acquoy met hun heerlijkheden, en achterwaarts tot Schoonrewoerd langs Boeikop, boven: de Zijderveldse weg en de driesprong, beneden: het dorp Kort Bolgerij).

- 25-7-1406:** Heer Hendrik van Vianen zoals die van Everdingen hielden van Cuyk, LRK 54 fol. 28v-29, LRK 56 fol. 71.
- 25-5-1413:** Heer Hubert, heer van Culemborg, bij overdracht door heer Hendrik, heer van Vianen, zijn neef, LRK 54 fol. 97, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 1787 fol. 407v.
De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 14.

'T WAAL

47. Het gerecht van 't Waall (1390: in hoog en laag); een waard aldaar, groot 20 morgen, (1333: behorend tot de heerlijkheden Goye en Hagestein).

- 2-10-1322:** Margaretha uten Goye zoals haar ouders, beleend door Otto van Cuyk, RA. Arnhem, Heren van Culemborg, inv. 4728 fol. 1.
De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 42, vermeerderd met:
- ...-13..:** De heer van Born kon niet verkopen, omdat de oude heer van Asperen aan heer Gerard, diens zoon, had gegeven, LRK 61 fol. 3v-4.

WERKHOVEN

48. 26 morgen bouwland in de parochie Werkhoven in Zemel.

13-2-1282: Willem Ruysch van Linschoten, gehuwd met Geertruida, van wie Gerard van den Veen Woutersz. ridder, oom van vaders zijde was, krijgt ten eigen van Jan van Cuyk zoals Mabelia, weduwe Herman van der Aa, ridder, haar moeder, als bruidsschat had, waarna overdracht aan het kapittel van St. Marie, Ketner, OSU., IV, nrs. 2090-2092.

WILLIGE LANGERAK

49. 10 morgen land in Langerak, dat Hendrik van de Lek houdt van de leenheer, strekkend van de Lek tot de Zevender, boven: Adam uter Nesse (1348: oost: Hugo Dide-mansz. en Daam uter Nesse), beneden (1348: west: heer) Jan van Henegouwen, broer (1348: oom) van de leenheer, met jonge Brien, zijn leenman.

13-3-1329: Jacob die Scriver, die verkreeg van Dirk Hendriksz. van Jutfaas, bij opdracht aan Paulus die Tolnaar van Ammers voor de leenheer, LRK 22 fol. 49v nr. 301.

5-5-1348: Lijftocht van Alverade, gehuwd met Jacob die Scriver, op 6 pond hollands, LRK 47 fol. 49v.

26-12-1352: Jacob die Scriver ten eigen voor een derde van de waarde aan Herman Vink, rentmeester, LRK 31 fol. 25 nr. 128.

50. 8 (1379: 7) morgen land in Langerak (1379: in het gerecht van heer Staasken van Brakel; 1505: in de parochie Willige bij de stad Schoonhoven; strekkend van de Lek tot Gerard van der Zevender), zuid: de Lek, noord: de Cabauw, west: de leenman (1379: Dirk Hugenz.; 1418: beneden: diens kinderen; 1559: Adriaan Willemsz.), oost: Walich Hermansz. (1379: Faas Willemsz.; 1418: boven: Matthijs Fijtenz.; 1559: erven Jan Sandersz.).

12-4-1333: Jan Zwarting van Schoonhoven bij opdracht aan Paulus die Tolnaar voor de leenheer in ruil voor goed aan de Geinbrug met lijftocht van Katelijne, zijn vrouw, LRK 22 fol. 62 nrs. 431-432.

8-11-1360: Jan Eggert Jan Zwartingsz. bij dode van zijn vader, LRK 50 fol. 60v nr. 299.

...-13..: Wouter van den Tempel na de dood van Jan Eggert voor zijn leven, LRK 50 fol. 60v nr. 299.

15-7-1379: Dirk Beinkin met lijftocht van Katharina, weduwe Jan Swartmg, LRK 50 fol. 152v nr. 987, LRK 49 fol. 37v-38.

...-1390: Dirk Beinkin met ledige hand, LRK 422 fol. 15 nr. 7.

16-8-1418: Jan van de Poel, te komen op Gijsbert, zijn jongere zoon, LRK 59 (VIII) fol. 17.

20-6-1473: Jacob van de Poel, ridder, bij dode van Jan, zijn vader, met lijftocht van Aleid van Assche, zijn moeder, LRK 118 c. Zd.-Holland fol. 17v.

7-1-1478: Jacob van de Poel, ridder, LRK 119 c. Zd.-Holland fol. 5v.

21-8-1502: Albert Jacobsz. bij koop na de dood van Jacob van de Poel, ridder, voor 104 pond, LRK 122 c. Zd.-Holland fol. 28v-30.

1-3-1505: Joost Albert Jacobsz. bij dode van zijn vader, LRK 122 c. Zd.-Holland fol. 46.

19-9-1518: Jacob Joost Albertsz. bij dode van zijn vader, LRK 124 c. Sticht fol. 3.

13-2-1559: Joost Jacobsz. bij dode van Jacob Joost Albertsz., zijn vader, LRK 128 c. Sticht fol. 21, LRK 75 fol. 22.

30-3-1573: Joost Jacobsz. te Gouda, LRK 75 fol. 22v.

16-6-1581: Jacob Cool Gerardsz. bij overdracht door Joost Jacobsz. Varenburg, zijn oom, LRK 135 fol. 210-211v.

6-1-1620: Mr. Reiner Cools, advocaat bij het Hof van Holland, bij dode van Jacob, zijn vader, LRK 142 c. Sticht fol. 29.

WIJK

51. De hofstede van de leenman ter Wijk in het ambacht Beverwijk, waar zijn huis op stond, met 14 viertels zaailand en 14 koeweiden daarnaast, zuid: de heer van de Lek, de vrouwe van Polanen, diens moeder, heer Willem van Lier met goed van de kapel en Willem Saikin, noord: de heer van de Lek, de vrouwe van Polanen, heer Willem van Lier, Nikolaas, Dirk en Willem Arnoutsz., Matthijs en Jan Dirksz., Pieter Wittekin, west: Kukersweg, oost: het water van de Broek.

...-13..: Aleid, vrouwe van de Wijk, zuster van heer Dirk, heer van Brederode, als leenheer vermeld 1317, LRK 42 fol. 53 nr. 311.

...-13..: Jan uter Wijk pacht het goed in Kennemerland, dat Aleid vrouwe Uter Wijk, hield van Cuyk, in 1343 en 1344 voor 40 s. jaarlijks, Hamaker, Rekeningen, II, pp. 272 en 363.

9-12-1366: Koen Willem Cusersz., neef van de leenheer, bij overdracht door heer Jan van Egmond, LRK 50 fol. 110 nr. 696, LRK 49 fol. 72v-73 (op 13-12-).¹

...-1390: Koen die Cuser met ledige hand, LRK 422 fol. 31v nr. 17.

11-1-1403: Koen Cuser van Oosterwijk, ridder, gehuwd met Clementia van Sloten, wordt door de graaf vergeven en in zijn leen en goed hersteld behalve waarop Jan van Wijk gezet was, en het goed te Slikerburch, dat hij in leen had, krijgt hij ten eigen, LRK 53 fol. 17.

IJSSELSTEIN

52. Het gerecht (1319: hoog en laag, put en galg) in Eiteren aan beide zijden van (1319: en in) de IJssel, tijm, veer, visserij (1319: en waarden, strekkend aan de ene zijde van de IJssel van Opburen tot Snodelhoek en aan de andere zijde van Oudegein tot Felle-noord, zoals de leenheer houdt van het Sticht, dat verkreeg van het Rijk).

9-9-1277: Wouter uten Goye, knaap, verkoopt aan Arnout van Amstel, ridder, voor een som, die Arnout zal geven aan Gerard van Vliet voor diens huwelijk met de zuster van de verkoper, bevestigd door Gijsbert uten Goye, broer van de verkoper, en heer Jan van Cuyk, leenheer, Nassaus Domein, II, inv. 3.

7-11-1319: Heer Gijsbert, heer van IJsselstein, zoals zijn ouders, beleend door Otto van Cuyk,² LRK 30 fol. 63 nr. 402.

25-4-1327: Gijsbert van IJsselstein, ridder, zoals van Cuyk, LRK 10 fol. 18v nr. 92, LRK 30 fol. 63v nr. 403.

22-4-1344: Heer Arnout, heer van IJsselstein, bij dode van Gijsbert, zijn vader, Nassaus Domein, II, inv. 4.

11-5-1346: Heer Arnout, heer van IJsselstein, LRK 20 fol. 5v nr. 23.

26-8-1346: De heer van IJsselstein, niet te versterven, LRK 20 fol. 6 nr. 24.

1-9-1346: Johan, bisschop van Utrecht, zal heer Arnout, heer van IJsselstein, belenen met diens Hollandse lenen, indien hij die bij verdrag weet te verkrijgen, Nassaus Domein, II, inv. 18.

3-2-1347: De heer van IJsselstein bevestigd door de graaf van Holland, Nassaus Domein, II, inv. 17.

19-4-1354: De heer van IJsselstein, LRK 42 fol. 81v nr. 425.

15-8-1354: Heer Arnout, heer van IJsselstein, Nassaus Domein, II, inv. 19.

20-8-1358: Heer Arnout, heer van IJsselstein, bevestigd, Nassaus Domein, II, inv. 20.

---

¹ Gedrukt: Berichten ROB., jrg. 10-11, 1960-1961, p. 538.

² Gedrukt: Coldewey, Heren van Kuyc, p. 241

12-9-1364: Gyote, vrouwe van IJsselstein en Egmond, nicht van de leenheer, bij dode van de heer van IJsselstein, haar vader, LRK 50 fol. 98 nr. 602, Nassaus Domein, II, inv. 21.

...-1375: Heer Arnout, heer van Egmond, bij dode van Gyote, zijn moeder, beleend voor Gildenburg, LRK 50 fol. 98 nr. 602.

22-1-1390: Heer Arnout van Egmond en IJsselstein met ledige hand, LRK 422 fol. 52 nr. 23.

17-2-1405: De heer van Egmond en IJsselstein, LRK 54 fol. 2v.

30-3-1410: De heer van Egmond en IJsselstein niet te verzuimen bij dode van Arnout, zijn vader, LRK 309 fol. 2v.

31-8-1410: De heer van Egmond niet te verzuimen, LRK 309 fol. 20.

15-5-1421: Heer Johan, heer van Egmond en IJsselstein, LRK 62 fol. 30.

27-5-1430: Heer Willem van Egmond bij overdracht door Jan, zijn broer, LRK 62 fol. 169v.

11-4-1436: Heer Willem van Egmond, heer van IJsselstein, LRK 114 fol. 45.

21-1-1453: Heer Willem, broeder van Gelre, heer van Egmond, IJsselstein en het land van Mechelen, bij dode van Willem, zijn oom, wiens belening wordt betuigd, omdat hij destijds geen akte kreeg, LRK 118 c. Nd.-Holland fol. 7-8.

13-5-1469: Frederik van Egmond, jongere zoon, bij overdracht door Willem, raad en kamerling, zijn vader, met diens lijftocht op f 400,- rijns, LRK 118 c. Nd.-Holland fol. 8-9.

16-2-1523: Mr. Marcelis van Zegerscapelle, secretaris van de Raadkamer van Holland, voor heer Floris van Egmond, graaf van Buren, heer van IJsselstein, St. Maartensdijk, Kortgene enz., kapitein-generaal van de landen van herwaartsover, bij dode van Frederik, diens vader, LRK 124 c. Sticht fol. 18v.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 28.